

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๔๒๐๗

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๑๖๕๒

วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีระดับชำนาญการพิเศษ โดยนายปริญญา ธาตุลม ผู้ผ่านการประเมินบุคคลฯ ขอส่งเอกสารประกอบการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๕ ฝ้ายตรวจสอบบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๕ โดยหากผู้ใดจะทักท้วงผู้มีรายชื่อตามประกาศข้างต้นให้ทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ นั้น

ในการนี้ ข้าราชการข้างต้น ได้จัดส่งผลงานเข้ารับการประเมิน ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ประกอบกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แจ้งแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมินตามประกาศ อ.ก.พ.กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕ และลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินจัดทำบทคัดย่อ และให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคลแจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๕ วันทำการ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงได้แจ้งเวียนบทคัดย่อและสัดส่วนผลงานของข้าราชการข้างต้น จำนวน ๒ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงานโปรดแจ้งไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ส่งผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาววนิดา เอียงกุญชร)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจสินเชื่อ
กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบึงโขงหลง จำกัด จังหวัดบึงกาฬ

โดย นายปริญญา ชาติลุม ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ 275 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่ 275 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

ปี พ.ศ. 2567

สหกรณ์การเกษตรบึงโขงหลง จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีความยุ่งยากในการ
สอบบัญชีระดับมาก สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์สำหรับ
ประมวลผลข้อมูลทุกระบบงาน ด้านธุรกิจสินเชื่อใช้โปรแกรมระบบสมาชิกและหุ้นและระบบเงินให้กู้
version 1.9 (สกก.) สำหรับการบันทึกบัญชีและประมวลผลข้อมูล ข้อมูลสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่
30 มิถุนายน 2566 สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 35,706,534.79 บาท โดยธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลัก
คิดเป็นร้อยละ 88.28 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น ณ วันสิ้นปีบัญชีมีลูกหนี้เงินให้กู้คงเหลือจำนวน 632 ราย
เป็นเงิน 38,087,887.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 106.67 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น มีอัตราการค้างชำระของ
ลูกหนี้ร้อยละ 8.83 ซึ่งสหกรณ์คิดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามอายุหนี้ของลูกหนี้ที่ผิคนัดชำระหนี้
ดอกเบี้ยค้างรับและค่าปรับค้างรับ โดยไม่ได้ใช้โปรแกรมช่วยในการวิเคราะห์อายุหนี้ ซึ่งข้อมูลของ
สหกรณ์มีจำนวนมาก ผู้สอบบัญชีจึงต้องใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามระเบียบ
นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เนื่องจากธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจที่มีปริมาณธุรกิจและรายการเคลื่อนไหว
ทางบัญชีจำนวนมาก ดังนั้น การตรวจสอบธุรกิจสินเชื่อ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบึงโขงหลง จำกัด
จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานและการควบคุมภายในด้านธุรกิจสินเชื่อ
และเพื่อให้ผู้สอบบัญชีมีแนวทางการตรวจสอบธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

ผู้สอบบัญชีต้องใช้โปรแกรมระบบตรวจสอบเชิงลึกสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร Cooperative
Audit Through System : CATS เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้
อย่างรวดเร็ว ซึ่งมูลค่าของลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดถือว่าเป็นสาระสำคัญ ที่ผู้สอบบัญชี
และผู้บริหารของสหกรณ์ควรมานำมาพิจารณาเพื่อค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในด้าน
ฐานะการเงินของสหกรณ์หรือการบริหารงานด้านสินเชื่อ ความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงินของสหกรณ์
ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบ
บัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยง

ผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ รวมทั้งต้องใช้เทคนิคการตรวจสอบที่หลากหลายในการรวบรวม หลักฐานการสอบบัญชีเพื่อให้เพียงพอและเหมาะสม สามารถให้คำแนะนำแก่สหกรณ์ เพื่อทบทวนหรือ ปรับปรุงด้านการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ แผนงาน และมาตรการในการติดตามเร่งรัดหนี้ที่ถึงกำหนดชำระเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ให้แก่มวลสมาชิก และสร้างความเชื่อมั่นต่อ ผู้ใช้บริการเงิน ผู้จัดทำจึงได้ทำการศึกษา รวบรวมปัญหาต่าง ๆ และจัดทำผลงาน เรื่อง การตรวจสอบ บัญชีด้านธุรกิจสินเชื่อ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบึงโขงหลง จำกัด จังหวัดบึงกาฬ ผู้สอบบัญชีได้ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจด้านสินเชื่อจากคู่มือเกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อ รวมทั้งระเบียบและคำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการของกระบวนการ งานสอบบัญชี โดยศึกษาสภาพแวดล้อม ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ด้านธุรกิจสินเชื่อ ทำการวางแผน การปฏิบัติงานสอบบัญชี ประเมินความเสี่ยง โดยวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์และวิเคราะห์ การทำธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์ เพื่อนำมาทำการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี โดยได้พิจารณา จากข้อมูลทั่วไป ระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ มีความเสี่ยง ดังนี้ 1) รายการจ่าย เงินกู้ไม่สอดคล้องกับรายการอนุมัติเงินกู้ 2) ยอดลูกหนี้เงินกู้รายตัวไม่ตรงกับยอดลูกหนี้เงินกู้ในบัญชี แยกประเภททั่วไป 3) มีการเปลี่ยนสัญญาใหม่โดยไม่ได้รับชำระหนี้จริง (แปลงหนี้) 4) ยอดรับชำระ ลูกหนี้เงินกู้รายตัวไม่ตรงกับยอดยอดลูกหนี้เงินกู้ในบัญชีแยกประเภททั่วไป 5) ลูกหนี้เงินกู้ไม่มีตัวตน อยู่จริงไม่สามารถบังคับให้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย 6) การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ ไม่เหมาะสมไม่เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ และ 7) การประมาณการดอกเบี้ยค้างรับและ ค่าปรับค้างรับไม่เหมาะสมไม่เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อประเมินความเสี่ยงในการ สอบบัญชีแล้ว จึงนำความเสี่ยงที่เหลืออยู่จากผลการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งข้อมูลในแผนการสอบ บัญชีโดยรวมมาประกอบการพิจารณากำหนดวิธีการตรวจสอบ กำหนดประชากรและตัวอย่างในการ ตรวจสอบไว้ในแนวการสอบบัญชี โดยกำหนดวิธีการตรวจสอบทั้งวิธีการทดสอบการควบคุม (Test of Control) ได้แก่ ด้านการขอกู้ ด้านการจ่ายเงินกู้ ด้านการบันทึกรับชำระเงินกู้ ดอกเบี้ยและค่าปรับ และ การสำรองหนี้สงสัยจะสูญ วิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระ (Substantive test) ได้แก่ ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ ด้านดอกเบี้ยเงินให้กู้และด้านการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีใช้วิธีการ ตรวจสอบโดยการ สอบทาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการ ทดสอบการคำนวณ การยืนยันยอด และใช้เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ บัญชีเพื่อหาข้อมูลที่แสดงรายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริง สหกรณ์คิดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามอายุหนี้ของ ลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ ดอกเบี้ยค้างรับและค่าปรับค้างรับ โดยไม่ได้ใช้โปรแกรมช่วยในการวิเคราะห์อายุ หนี้ ผู้สอบบัญชีจึงใช้โปรแกรมวิเคราะห์อายุหนี้ (CADKK Overdue) พัฒนาโดยสำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์ขอนแก่นช่วยในการวิเคราะห์อายุหนี้ ดอกเบี้ยค้างรับและค่าปรับค้างรับ ประกอบการพิจารณาตั้ง ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนดและจัดทำกระดาษ ทำการเพื่อบันทึกและสรุปผลการตรวจสอบบัญชี จากการตรวจสอบพบข้อสังเกตจากการควบคุมภายใน

ของธุรกิจสินเชื่อ คือ สหกรณ์มีการเปลี่ยนสัญญาเงินกู้ให้สมาชิกที่คาดว่าจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ ตามกำหนด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีควรหมั่นฝึกฝนให้เกิดทักษะ ความชำนาญและเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คำสั่งโปรแกรมระบบตรวจสอบบัญชีสหกรณ์เชิงลึก (CATS/ACL) เพื่อให้การปฏิบัติงานสอบบัญชี สำหรับสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึกบัญชีและประมวลผลข้อมูล สามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้รวดเร็วขึ้นและมีหลักฐานการตรวจสอบที่มีความน่าเชื่อถือเหมาะสมอย่างเพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน การตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจสินเชื่อเห็นว่า มีความสำคัญเนื่องจากสหกรณ์มีการดำเนินงานด้านธุรกิจสินเชื่อให้บริการแก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง ผู้สอบบัญชีต้องใช้ความรู้ ความสามารถ การสังเกต การใช้เทคนิคในการตรวจสอบด้านสินเชื่อและประสบการณ์ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง ส่งเสริมการใช้งานนวัตกรรมเพื่อสร้างข้อมูลที่มีมูลค่าแก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชี โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ

โดย นายปริญญา ธาตุลม ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ 275 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่ 275 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

ปี พ.ศ. 2567

ตามวิสัยทัศน์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ "ตรวจสอบบัญชีและส่งเสริมการทำบัญชี เพื่อสร้างความเข้มแข็ง โปร่งใสแก่สหกรณ์และเกษตรกร" สหกรณ์จะมีความเข้มแข็งได้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของฝ่ายบริหารหรือคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ซึ่งจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณสมบัติที่เหมาะสม เพื่อทำหน้าที่บริหารงานสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรือง มั่นคง สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาแก่มวลสมาชิก ในสถานการณ์ปัจจุบัน สหกรณ์เกิดการทุจริตและดำเนินงานนอกกรอบวัตถุประสงค์ข้อบังคับเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น ฝ่ายบริหารยังไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการบริหารงานเท่าที่ควร ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีและขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ การบริหารงานมีข้อผิดพลาด มีข้อบกพร่องเพิ่มขึ้น สร้างความเสียหายที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง สหกรณ์บางแห่งมีผลการดำเนินงานขาดทุนจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น การที่จะให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็ง โปร่งใส ป้องกันการเกิดทุจริต คณะกรรมการดำเนินการต้องมีธรรมาภิบาลที่ดี มีความรู้ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีมาช่วยในการวิเคราะห์ ป้องกัน แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงได้พัฒนาระบบนวัตกรรมที่สามารถใช้งานผ่าน Smart Phone โดยสร้าง Application Smart Manage ซึ่งเป็นระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารสหกรณ์ ใช้ในการตรวจสอบการดำเนินการของสหกรณ์ได้เป็นปัจจุบันจากที่ใดก็ได้ทุกเมื่อ เป็นการกำกับสหกรณ์ได้อย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงและเพิ่มโอกาสในการพัฒนาสหกรณ์ รวมถึงใช้เพื่อติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องประกอบการตัดสินใจ ให้การบริหารจัดการสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

ในปัจจุบันสหกรณ์ภาคการเกษตรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร ได้ทำการติดตั้ง Application Smart Manage และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้เรียนรู้การใช้งาน Application Smart Manage แล้ว แต่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการบริหารงาน ไม่สามารถทำความเข้าใจงบการเงิน การใช้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์ผ่าน Smart Manage ได้ ไม่สามารถเทียบยอดคงเหลือในแต่ละบัญชีกับเอกสารหลักฐานของสหกรณ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีได้ รวมถึงคณะกรรมการของสหกรณ์มีวาระการดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระทำให้ต้องมีการหมุนเวียนเปลี่ยนตำแหน่งตลอด คณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งใหม่จะยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งาน Application Smart Manage ซึ่งจะทำให้การกำกับดูแลสหกรณ์ การติดตามควบคุม การปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการของสหกรณ์ รวมถึงการวางแผน การตัดสินใจในการบริหารงานเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์ นอกจากนี้มีข้อจำกัดที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บางคนไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี จึงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพของผู้บริหารสหกรณ์ด้านการใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อใช้เป็นเครื่องมือควบคุมการดำเนินงานอย่างจริงจังในทุก ๆ ขั้นตอนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อป้องกันและรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์และมวลสมาชิก การเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ วิธีดำเนินการเลือกสหกรณ์เป้าหมายจากสหกรณ์การเกษตรที่ตนเองรับผิดชอบใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ครบทุกระบบ (Full Pack) ที่ได้ทำการติดตั้ง Application Smart Manage แล้ว และถ่ายทอดความรู้โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ได้แก่ การบ่งชี้ความรู้โดยทำการสำรวจความรู้และทำความเข้าใจกับคณะกรรมการสหกรณ์ เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจในการใช้งาน Smart Manage ของคณะกรรมการ การสร้างและแสวงหาความรู้ รวบรวมความรู้ ทั้งภายในสหกรณ์ และภายนอกสหกรณ์ โดยมีผู้ถ่ายทอดความรู้โดยผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ต้องมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำการจัดความรู้ให้เป็นระบบโดยผู้สอบบัญชีต้องทำความเข้าใจถึงการใช้งาน Smart Manage และจัดทำคู่มือการใช้งาน Smart Manage ทำการประมวลและกลั่นกรอง โดยการทำการปรับปรุงเนื้อหาให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนของ การดูข้อมูลฐานะการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเพิ่มเติมจากการเข้าใช้งานและการอ่านรายงาน เพื่อให้ผู้ใช้งานได้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก ทำการ Down load คู่มือการใช้งาน Smart Manage ที่สมบูรณ์แล้วนำไปไว้ที่ website/Web board บอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ และ website ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ทำการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ โดยทำการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้ Smart Manage ระหว่างผู้สอบบัญชีกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อให้คณะกรรมการได้เกิดการเรียนรู้ ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีให้ผู้บริหารสหกรณ์บริหารงานจาก Application Smart Manage อย่างจริงจัง จะสามารถลดหรือแก้ไขข้อผิดพลาดทางการเงินการบัญชีได้ทันเหตุการณ์ สามารถกำกับดูแลสหกรณ์

ติดตามควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ สามารถป้องกันการทุจริตและใช้ข้อมูลทางบัญชี ในการวางแผน ตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วและสร้างความเชื่อมั่น และศรัทธาให้กับสมาชิกและขยายผลส่งเสริมให้สหกรณ์อื่นมีการทบทวนและพัฒนาความรู้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในการใช้งาน Application Smart Manage ให้สามารถใช้งานได้อย่างเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์และมีการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอต่อไป